

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

15 тиждень
(10–16.04.2023)

Дата випуску:
18.04.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 15 тижень по Україні

- Порівняно з минулим тижнем географічне поширення вірусів грипу поменшало ще на 2 регіони, віруси грипу типів А та В циркулюють лише в 6 (24%) областях.
- Серед визначених вірусів грипу продовжує зростати частка зразків, у яких виявлено вірус грипу типу В: у рутинному епіднагляді частка позитивних результатів збільшилася з 62,5% до 71%, у дозорному серед пацієнтів із грипозними захворюваннями (ГПЗ) — з 62,5% до 85,7%. Також на території країни продовжують циркулювати віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси.
- Триває тенденція до зниження епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 288,6 на 100 000 населення, що на 40,3% менше епідпорога, визначеного для України, і на 11,3% менше від аналогічного показника минулого тижня. Низька інтенсивність епідпроцесу лишається у двох областях.
- У системі рутинного епіднагляду порівняно з попереднім тижнем зафіксовано зниження захворюваності на ГРВІ серед дорослих і дітей на 12,6% та 9,8% відповідно. У системі дозорного епіднагляду за ГПЗ серед дорослих захворюваність залишилася на рівні минулого тижня, а серед дітей до 17 років зменшилася на 29,6%.
- Летальних випадків грипу не зареєстровано.
- Порівняно з минулим тижнем зменшилася кількість щеплень проти грипу — за тиждень вакциновано тільки 108 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 16 квітня 2023 року на ГРВІ перехворіли 3 419 095 (8,3%) осіб, що на 44,8% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 22,5%, дорослих — лише 5,2%.
- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, тепер серед позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ у 49,7% визначаються віруси грипу, у 31% — SARS-CoV-2 і в 19,3% — інші віруси респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).
- З початку сезону зареєстровано 22 летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли не було зафіксовано таких випадків.
- Показник охоплення вакцинацією проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону щеплено 157 639 осіб, з них 100 821 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (14 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Молдові зареєстровано фонову активність грипу, в Румунії та Угорщині — низьку, в Польщі та Словаччині — середню.

У Словаччині зафіксували локальне поширення вірусів грипу, в Молдові та Румунії — регіональне. Інші країни повідомили про широке розповсюдження вірусів грипу (рис. 1).

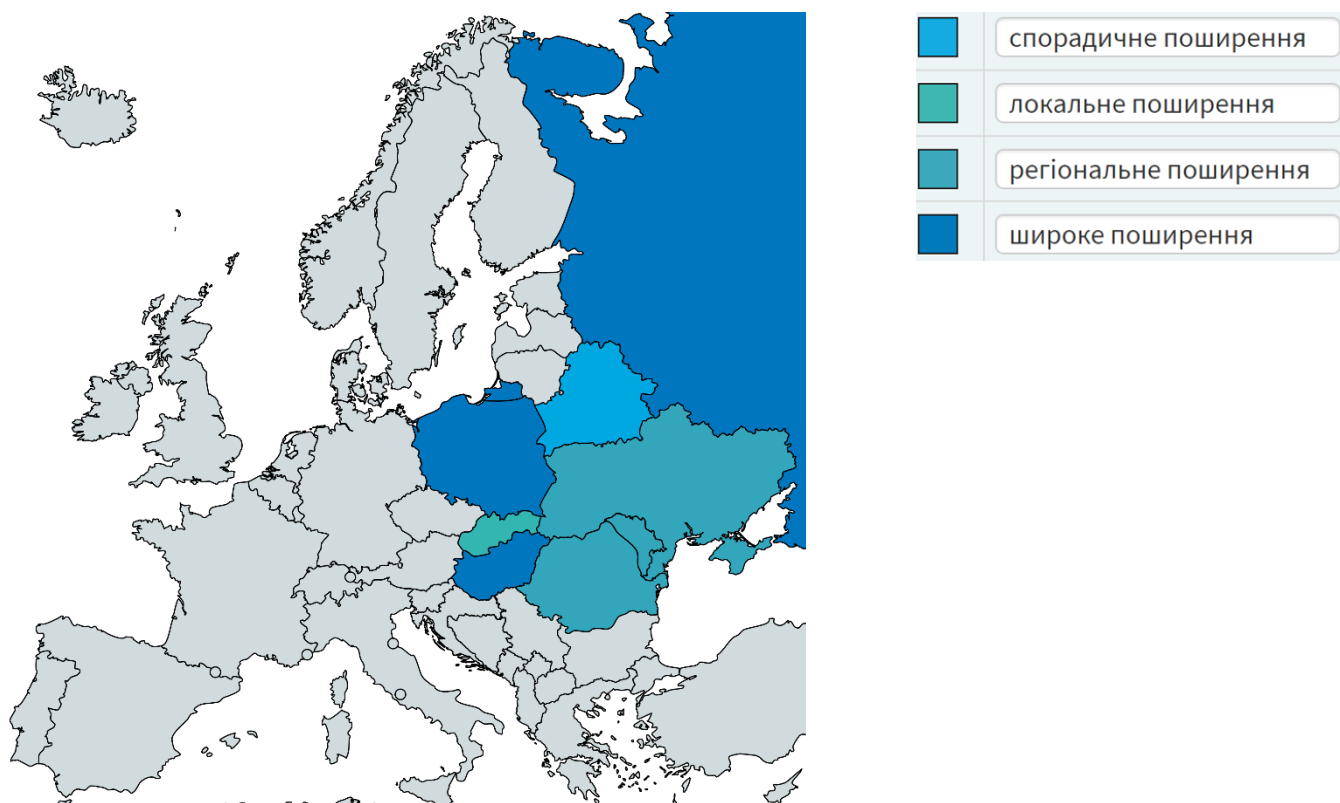

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 14 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 13 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Нідерландах зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 13 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 15 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 118 314 осіб, із них 56 449 — діти віком до 17 років. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ становить 47,7%, що порівняно з минулим тижнем більше на 0,8%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 288,6 на 100 000 населення, що на 40,3% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 11,3% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

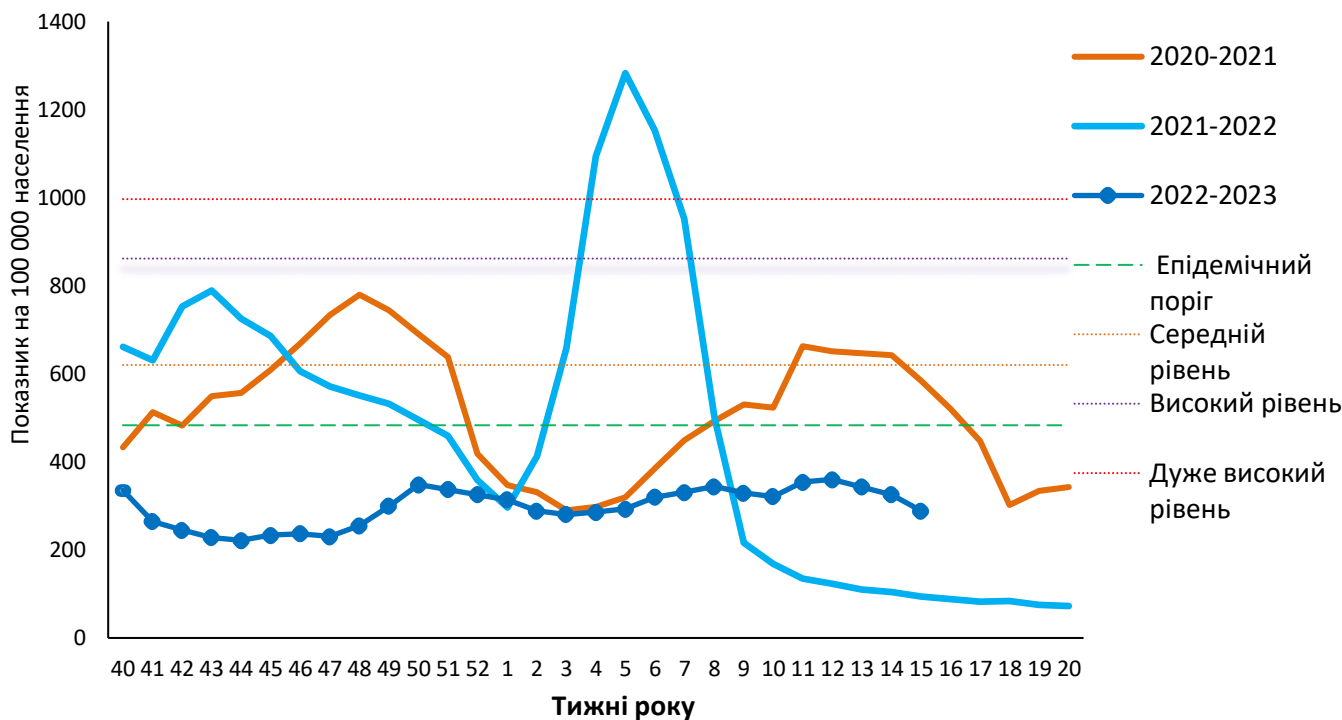

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 15 тиждень 2023 року

Низку епідемічну активність ГРВІ зареєстровано в Івано-Франківській і Тернопільській областях. В інших регіонах України — неепідемічний рівень активності (табл. 1).

Таблиця 1. Епідемічна активність ГРВІ, Україна, 15 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	288,6	– 40,3
2	Вінницька	590,5	349,4	– 40,8
3	Волинська	551,1	421,5	– 23,5
4	Дніпропетровська	591,7	296,9	– 49,8
5	Донецька	485,3	36,4	– 92,5
6	Житомирська	576,8	533,6	– 7,5
7	Закарпатська	430,5	377,3	– 12,4
8	Запорізька	591,6	144,7	– 75,5
9	Івано-Франківська	425,8	427,5	0,4
10	Київська	858,8	592,6	– 31,0
11	Кіровоградська	478,9	365,5	– 23,7
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	339,7	– 21,7
14	Миколаївська	496,4	192,0	– 61,3
15	Одеська	532,1	281,8	– 47,0
16	Полтавська	521,9	378,7	– 27,4

17	Рівненська	616,3	466,7	– 24,3
18	Сумська	461,1	271,9	– 41,0
19	Тернопільська	302,5	340,2	12,5
20	Харківська	415,1	134,3	– 67,6
21	Херсонська	512,6	39,1	– 92,4
22	Хмельницька	635,7	526,0	– 17,3
23	Черкаська	459,6	417,0	– 9,3
24	Чернівецька	491,7	405,8	– 17,5
25	Чернігівська	569,7	415,6	– 27,1
26	м. Київ	798,2	298,7	– 62,6

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 6 (24%) областях України. Під час дослідження на грип зразків матеріалів від 380 пацієнтів визначено віруси грипу в 31 (8,2%) випадку, що на 2,9% менше попереднього тижня. Проти минулого тижня зменшилася частка позитивних знахідок COVID-19: у зразках матеріалів від 12 446 осіб, які були обстежені на респіраторні віруси, в 1 597 (12,8%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Також незначно зменшилася частка інших вірусів респіраторної групи (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси тощо) — 0,3% випадків від загальної кількості досліджень.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 108 осіб, а з початку епідемічного сезону — 157 639, зокрема 100 821 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

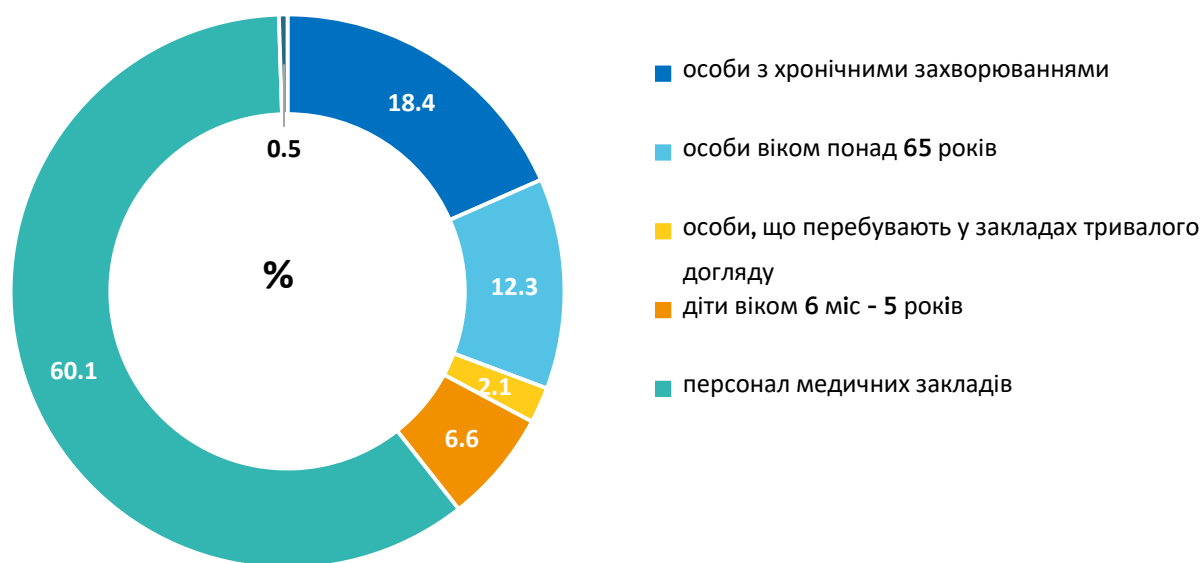

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 15 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 15 тижня 2023 року зареєстровано 223 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Порівняно з минулим тижнем на 29,6% знизилася захворюваність серед дитячого населення і наразі становить 512,9 на 100 000. Захворюваність серед дорослих залишилася на рівні минулого тижня і становить 279,2 на 100 000 населення.

З-поміж 223 пацієнтів із ГПЗ у 68 (30,5%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 29 (43,3%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2), в роботі залишився 1 (1,5%) зразок матеріалів.

Із початку епідемічного сезону з-поміж 7 317 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 811 (24,8%), отримано позитивні результати у 912 випадках — 50,4% (рис. 5).

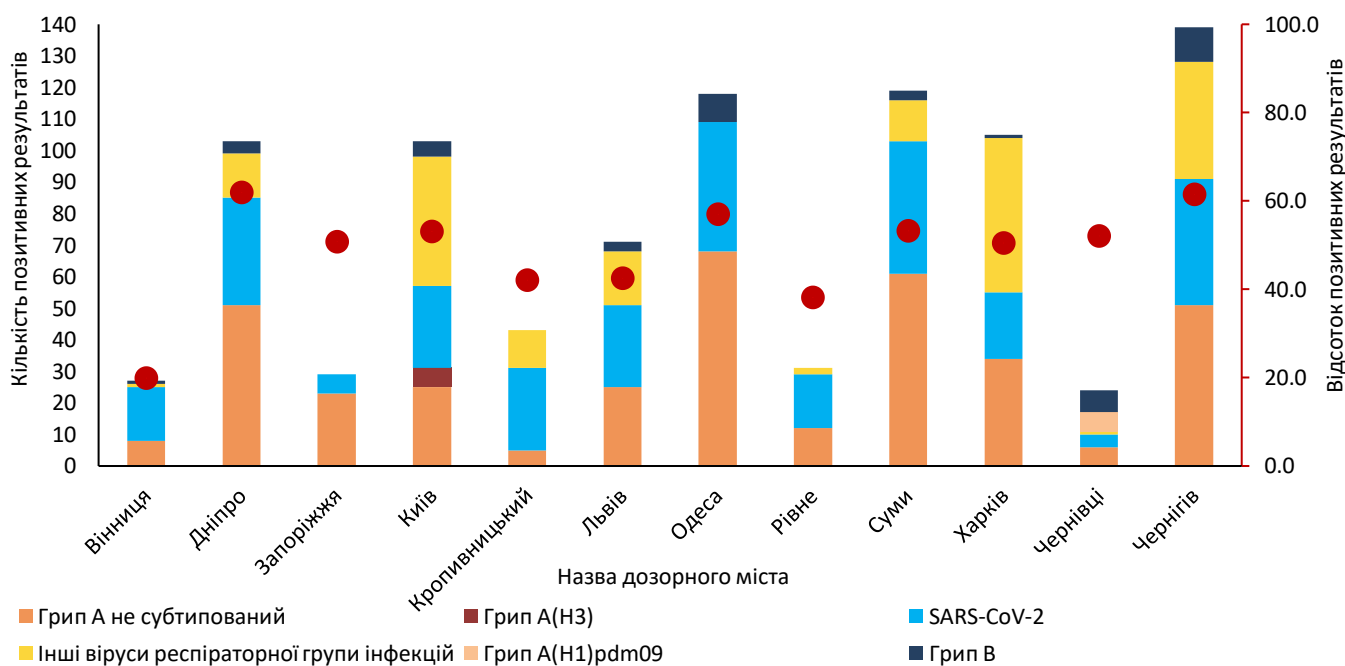

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 15 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 171 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 52 (30,4%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4,2%, що менше минулого тижня на 0,9%.

З-поміж 171 випадку ТГРІ у 59 (34,5%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 56 зразків матеріалів у 18 (32,1%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2), в роботі залишилися 3 (5,1%) зразки матеріалів.

Із початку епідемічного сезону з-поміж 6 006 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно обстежено 1 934 (32,3%). Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 963 (49,8%) випадках, у роботі залишилися 8 (0,4%) зразків матеріалів (рис. 6).

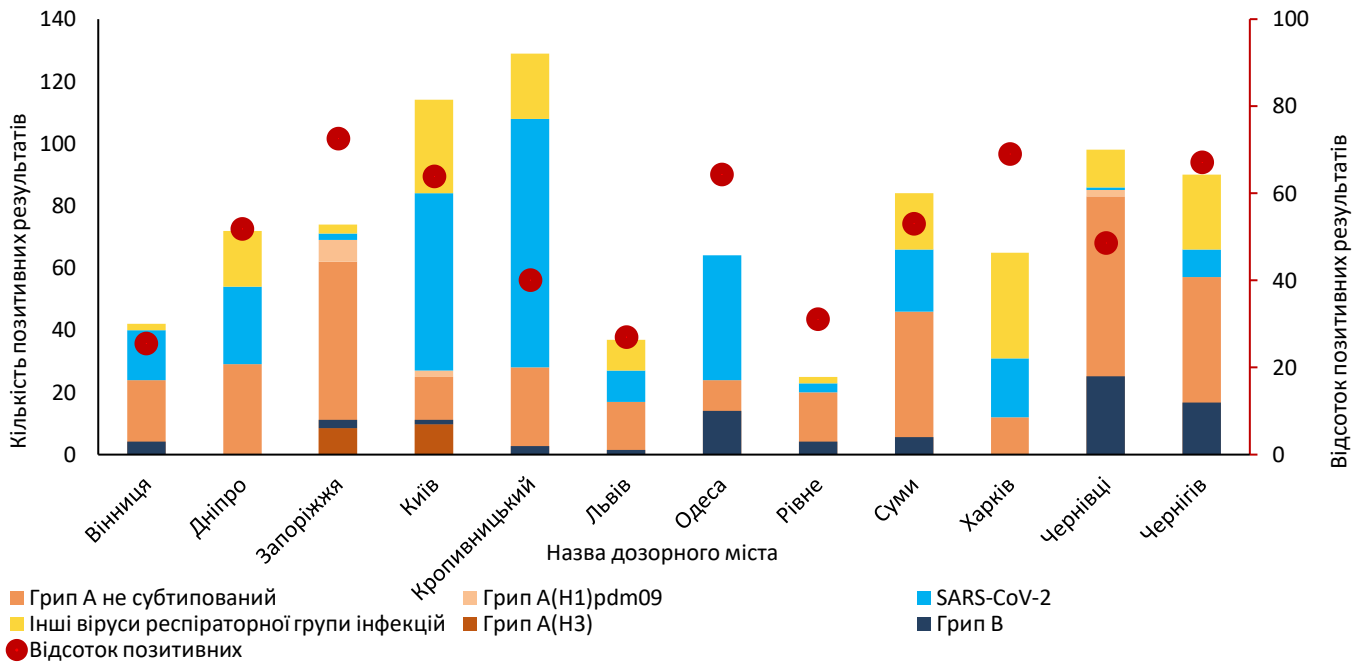

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 15 тиждень 2023 року

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 15 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	67	56	123	1 811	1 934	3 745
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	29 (43,3)	18 (32,1)	47 (38,2)	912 (50,4)	963 (49,8)	1 875 (50,1)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (%)	7 (24,1)	5 (27,8)	12 (25,5)	425 (46,6)	507 (52,5)	932 (49,7)
A, абс. знач. (% від позитивних на грип)	1 (14,3)	0 0	1 (8,3)	381 (89,6)	451 (89)	832 (89,3)
A(H1)pdm09	0	0	0	6	11	17
A(H3)	0	0	0	6	13	19
A не субтиповані	1	0	1	369	427	796
B, абс. знач. (% від позитивних на грип)	6 (85,7)	5 (100)	11 (91,7)	44 (10,4)	56 (11)	100 (10,7)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	22 (75,9)	13 (72,2)	35 (74,5)	487 (53,4)	457 (47,5)	944 (50,3)
Парагрип	1	0	1	17	9	26
Аденовіруси	0	0	0	5	16	21
RS-віруси	3	1	4	76	95	171
Риновіруси	0	0	0	52	33	85
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	1	1	37	22	59
SARS-CoV-2	18	11	29	300	282	582